

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Deze week in *Mijn weekblad* een beschouwing over een vriend uit mijn jonge jaren

Ter herinnering aan Eibert Meester

In een artikel in het maandblad *Rood* van de PvdA werd terloops de naam van Eibert Meester genoemd. Hij organiseerde in 1950 de reis van vele honderden jongeren naar het internationale IUSY-kamp in Stockholm. Die vermelding herinnerde mij aan het tragische lot van deze man en ik wil hem daarom deze week herdenken.

Toen ik in de jaren vijftig van de vorige eeuw werkzaam was op het partijkantoor van de PvdA leidde Eibert daar als secretaris de jongerenorganisatie Nieuwe Koers. Het bleek het begin van een veelbelovende carrière in de politiek. Die maakte hem na zijn werk voor Nieuwe Koers eerst gewestelijk secretaris in Zuid Holland, vervolgens partijsecretaris op het hoofdkantoor en lid van de Eerste Kamer. In 1966 werd hij zelfs genoemd als één van de lijsttrekkers van de PvdA.

Zijn kracht en tevens zijn zwakte was dat hij zichzelf zag als een kloon van partijvoorzitter Koos Vorrink. In alle opzichten wilde hij in diens voetstapen treden. Hij leidde Nieuwe Koers zoals Koos de AJC had gedaan. Hij ontplooidde zijn retorische gaven naar zijn grote voorbeeld. Maar al die jaren werd hij geplaagd door een kwaal die hem op cruciale momenten een black-out kon bezorgen. Ik heb daar een paar pijnlijke momenten van meegemaakt. Uiteindelijk leidde het hem tot het zoeken van medische hulp en kwam hij terecht bij een psychiater.

Dat is zijn ongeluk geworden, want die psychiater was professor Jan Bastiaans, een geleerde die grote roem en bekendheid verwierf maar steeds omstreken was. De "methode Bastiaans", het behandelen van getraumatiseerde volwassenen met LSD moest patiënten hun (oorlogs)verleden laten

herbelevan. Bastiaans beweerde zo de meest zware gevallen te kunnen genezen.

Maar het toedienen van de drug LSD veroorzaakt bij de meeste gebruikers sterke visuele hallucinaties, diepe gedachten, de tijdsperceptie verandert en er is sprake van een opkomen van vergeten herinneringen of een nieuwe interpretatie van eerdere (levens)ervaringen

Voor Eibert was dit fataal. In zijn sterke drang de voetstapen van Koos Vorrink te volgen en zijn leven naar het zijne te modelleren, ontbrak één schakel. Vorrink was door zijn werk in het verzet in Duitse concentratiekampen beland. Eibert niet. Maar hallucinerend door de LSD vulde hij die leemte op. De patiënt fabuleerde een verzetsverleden en de psychiater begreep onvoldoende dat Eibert deze gebeurtenissen verzoon. Prof. Bastiaans publiceerde een boek over zijn succesvolle therapie. Pas toen het al uit was zocht de ex-echtgenote van Meester de openbaarheid met de mededeling dat Eibert Meester nooit in het verzet had gezeten en nooit gevangene in Duitsland was geweest.

Met de politieke carrière van Eibert was het meteen afgelopen. In plaats van zijn patiënt bij te staan en te proberen een verklaring te vinden voor diens gedrag, liet de psychiater hem botweg vallen. Hij was misleid, stelde hij.

Zijn slachtoffer had weinig vrienden over en trok zich terug in de anonimiteit. Hij ging in Eibergen wonen, waar ik hem nog een paar keer heb bezocht. Misschien was ik een van de weinige die hem begrepen en trouw bleven.

Bastiaans werd gesteund door een intensieve lobby vanuit het voormalige verzet en door zijn contacten met prins Bernhard. Maar een onderzoek door de Inspectie op de Volksgezondheid liet zien dat de gebruikte methoden onverantwoord waren. Na het verlies van zijn praktijk en een verbod op het verstrekken van LSD bleef Bastiaans de geneeskunde niettemin praktiseren. Pas toen in 1994 een drugsverslaafde vrouw na toediening van ibogaïne tijdens zijn behandeling stierf, greep het medisch tuchtcollege in met een verbod op de uitoefening van zijn ambt.